

Valvonta- ja laatuuyksikön kooste valvontakäynneistä 2023

6.3.2024

Laatupäällikkö Rebecca Sjöholm

Östra **UUSIMAA**
Itä **NYLAND**

Hyvinvointialue
Välfärdsområde

Valvontakäyntien määrä 2023

- Suunnitelmallisten valvontakäyntien määrä ajalla 21.8.2023- 31.12.2023
 - Lastensuojelu: **11** (mukaan lukien turvakoti)
 - Vammaispalvelut: **11**
 - Mielenterveys- ja päihdepalvelut: **10**
 - Ikääntyneiden palvelut: **37**
 - Terveyspalvelut: **6**
 - = **75** käyntiä (ennakkovalmistautuminen, käynti 3-7 h, raportin laatiminen)
- Reaktiivisten valvontojen määrä: **9** (1 reaktiivinen valvonta sisältää yleensä useampia käyntejä)

Havainnot ikääntyneiden palvelut 2023

- **Tilat**
 - Tilat vastaavat pääosin nykyajan vaatimuksia, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta
- **Henkilöstömitoitus**
 - Pääosin asianmukaisella tasolla. Omassa tuotannossa hyvällä tasolla.
 - Moniammatillisuudessa kehitettävää sekä välittömän ja välillisen työn ja sote-ammattihenkilöstön määrittelyssä.
 - Muiden, kuin sote ammattihenkilöstön tehtäväkuvat ja heidän huomioimisessa henkilöstömitoituksessa epäselvyyttä.
- **Lääkkeluvat ja lääketurvallisuus**
 - Lääkkeluvat hyvällä tasolla, epäkohdat ohjattu saatettavaksi kuntoon vuoden 2023 loppuun mennessä.
 - Lääketurvallisuudessa ja lääkesäilytyksessä kehitettävää. Havaittu myös useita esimerkillisiäkin käytänteitä.
- **Lääkinnälliset laitteet ja laiteturvallisuus**
 - Asian tunnettavuudessa/määrittelyissä kehitettävää.
- **Ravitsemus**
 - Asiakkaiden ravitsemuksen seurannassa on kehitettävää
- **Kirjaaminen**
 - Käytänteissä, asiakaskohtaisten suunnitelmien ajantasaisuudessa sekä RAI-arviointivälineistön käyttämisessä vaihtelua
- **Yksikkökohtaisten käytänteiden benchmarking**
 - Useita esimerkillisiä yksikkökohtaisia/alueellisia käytänteitä, joita suositeltu jakamaan laajemmin.

Havainnot yhteiset terveyspalvelut 2023

- **Tilat**
 - Itäisellä alueella jonkin verran tiloja, jotka eivät vastaa nykyajan vaatimuksia. Vanhentuneista tiloista huolimatta palveluja pystytään osin tuottamaan laadukkaasti
- **Lääketurvallisuus**
 - Lääkkeiden säilytystilat osin käytössä epätarkoituksenmukaisesti ja lääkejääkaappien lämpötilaseuranta satunnaista
 - Pääosin lääkehoitosuunnitelmat ei henkilöstön saatavilla
- **Lääkinnälliset laitteet ja laiteturvallisuus**
 - Pääosin lääkinnälliset laitteet tunnistetaan, apuvälineet on osassa palveluista laiterekisterissä ja laitevastaavat on nimetty
 - Fimea antanut määräyksen koskien muutaman palveluyksikön laiteturvallisuutta
 - Palveluntuottajia ohjeistettu laite- ja tarviketurvallisuuteen liittyvissä asioissa
- **Kirjaaminen sekä hoito- ja kuntoutussuunnitelmat**
 - Kirjaamiseen liittyvät veloitteet tunnistetaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisesti
- **Yksikkökohtaisten käytänteiden benchmarking**
 - Esimerkillisiä yksikkökohtaisia/alueellisia käytänteitä, joita suositeltu jakamaan laajemmin.

Havainnot perhe- ja sosiaalipalvelut 2023 (1/2)

- **Tilat**
 - Vammaispalveluiden asumisyksiköiden joukossa yksiköitä, jotka eivät vastaa tiloiltaan nykystandardeja.
 - Lastensuojelun laitoshoidon yksiköissä toimitilat suurimmalta osin nykyaikaisia
 - Ammatillisia perhekoteja hyvinvointialueella suhteellisen paljon
- **Henkilöstömitoitus**
 - Yksityisissä mielenterveys- ja päihdepalveluissa henkilöstön määrä näyttäytynyt palvelukuvauksen mukaiselta
 - Muutamissa vammaispalvelujen asumisyksiköissä henkilöstösaatavuus haastava
 - Lastensuojelun ympärivuorokautisissa palveluissa henkilöstön koulutustasovaatimukset eivät pääosin toteudu hankintasopimuksien ehtojen mukaisesti
 - Henkilöstön saatavuusongelmat näkyvät runsaana tuntisijaisten käytössä yksiköissä. Hyvinvointialueen oman henkilöstön on havaittu tekevän tuntisijaisuuksia henkilöstöväilyyrityksien kautta hyvinvointialueen yksiköihin sekä yksityisen palvelutuotannon yksiköihin. Osittain käytössä ollut myös epäpäteviä sijaisia.
- **Lääkeluvat ja lääketurvallisuus**
 - Lääketurvallisuuden, lääkelupien, lääkehuoneiden ja huumausaineiksi luokiteltujen lääkkeiden säilytyksen osalta annettu runsaasti ohjausta valvontakäynneillä ja ohjeistuksia päivitetty hyvinvointialueella.
- **Lääkinnälliset laitteet ja laiteturvallisuus**
 - Palveluntuottajia ohjeistettu runsaasti laite- ja tarviketurvallisuuteen liittyvissä asioissa

Havainnot perhe- ja sosiaalipalvelut 2023 (2/2)

- **Rajoitustoimenpiteet**
 - Vaativa moniammatillinen tuen asiantuntijaryhmä ja päätöksiä tekevä vaativa moniammatillisen tuen asiantuntijaryhmä on koostunut samoista henkilöistä ja loppuvuodesta 2023 ryhmä on koottu saatavilla olevista resursseista.
 - Lastensuojelun rajoitustoimenpiteiden kirjaamiseen liittyen annettu lastensuojeluyksiköissä runsaasti neuvontaa ja ohjausta.
- **Kirjaaminen**
 - Kirjaamisen osalta annettu runsaasti ohjausta, päivittäinen kirjaaminen ei kaikilta osin toteudu ja dokumentoinnin sisällön kehittäminen olisi tarpeen.
 - Isoilla yksityisillä palveluntuottajilla on omia kirjaamiseen liittyviä ohjeistuksia, jotka osittain ristiriitaisia valtakunnallisiin ohjeistuksiin.
 - Lastensuojelun ympärivuorokautisissa palveluissa osa palveluntuottajista eivät tuota kirjauksia hankintasopimuksen mukaisesti
- **Sosiaalihuollon asiakassuunnitelmat**
 - Vammaispalvelun ympärivuorokautisen asumispalvelun asiakkaiden asiakassuunnitelmat eivät pääosin ole ajan tasalla. Positiivisia muutoksia havaittu loppuvuodesta suunnitelmien ajantasaisuudessa.
- **Asiakaskohtaiset hoito-, kasvatus-, palvelu- tai kuntoutussuunnitelmat**
 - Suurimmaksi osaksi asiakaskohtaiset toteutussuunnitelmat ovat ajantasaisia
 - Yksityiset palveluntuottajat vammais- sekä mielenterveys- ja päihdepalveluissa hyödyntävät jo nyt RAI-arviointivälineistöä.

Huomiot liittyen vuoden 2023 painopisteisiin (1/2)

- **Omavalvontasuunnitelmat, niiden ajantasaisuus ja toteutuminen**
 - Valvontakäynneillä on havaittu, että yksityisellä puolella omavalvontasuunnitelmat pääosin ajantasaiset ja sisällöltään laadukkaita. Julkisella puolella sosiaalihuollon omavalvontasuunnitelmat on pääosin laadittu ja päivitetty, mutta sisällön laadussa on kehitettävää. Valvonta ja laatuyksikkö on ohjeistanut julkisia sosiaalihuollon palveluntuottajia omavalvontasuunnitelman päivittämisessä syksyllä 2023. Sosiaalihuollon omavalvontasuunnitelmien julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuille asetettiin tavoitteeksi joulukuu 2023. Kaikki omavalvontasuunnitelmat eivät ole vielä tavoittaneet valvonta- ja laatuysikköä julkaisemista varten.
- **Palvelusetelien käyttö**
 - Palvelusetelituottajien kohdalla on vuoden 2023 aikana tehty runsaasti ennakollista valvontaa. Tuotantotapaperusteisesti palvelusetelintuottajat ovat parhaiten ennakollisesti ja lupaperusteisesti valvottu, sillä lähes kaikkien asiakirjat on tarkistettu ja lisäksi annettu runsaasti ohjausta puhelimitse ja sähköpostitse.
- **Itäisen alueen sote-palvelut: henkilöstömitoitus, lakisääteisten palvelujen järjestäminen (saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus, laatu ja yhdenvertaisuus)**
 - Henkilöstön saatavuusongelmat näyttäytyvät alueellisesti. Ratkaisuja palvelujen saatavuuden turvaamiseksi ei ole löytynyt hyvinvointialueen ensimmäisen toimintavuoden aikana.
- **Kotihoito**
 - Ohjaus, valvonta ja laadunvarmistus toteutunut kaikkia paitsi yhtä pientä yksityistä palveluntuottajaa luukuunottamatta (tämän kohdalla ennakollinen valvonta toteutunut perusteellisesti)

Huomiot liittyen vuoden 2023 painopisteisiin (2/2)

- **Henkilöstö, lääkehoito, palvelu- ja hoitosuunnitelmat**
 - Kaikilla ohjaus- ja valvontakäynneillä valvottu henkilöstöön, lääkehoitoon ja palvelu- ja hoitosuunnitelmiin liittyviä asioita. Sosiaalihuollon ympärivuorokautisissa yksiköissä annettu runsaasti ohjausta lääkehoitoon liittyvissä asioissa. Myös esimerkillisiä käytäntöjä havaittu käynneillä.
- **Hoitoon pääsy terveysasemilla ja suun terveydenhuoltoon**
 - Valvonta- ja laatuysikön tahtotila oli valvoa hoitoon pääsyä tarkemmin, mikä ei valitettavasti toteutunut valvonta- ja laatuysiköstä riippumattomista syistä. Valvonta- ja laatuysikkö on 2023 ollut saman julkisen tiedon varassa kuin asiakkaat ja potilaatkin.
- **Neuvola-asetuksen toimeenpano**
 - Valvontaa ei olla valvonta- ja laatuysikön puolesta pystytty toteuttamaan neuvoloihin 2023 vuoden aikana.
- **Henkilöstömitoituksen toteutuminen sosiaalihuollossa**
 - Pääosin asianmukaisella tasolla ohjaus ja valvonta Omassa tuotannossa hyvällä tasolla.
 - Lastensuojelun osalta henkilöstömitoitusta ei ole valvottu valvonta- ja laatuysikön toimesta vuonna 2023. Vastuualueelta tiedot on lähetetty Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen. Alueellisissa tiimeissä on eri asiakastietojärjestelmät käytössä ja eri käytännöt, miten asiakkaat merkitään vastuusosiaalityöntekijälle, mikä tekee mitoitustietojen selvittäminen asiakastietojärjestelmästä haasteellista.
- **Nuorten mielenterveys ja päihdepalvelujen riittävyys**
 - Valvontaa ei olla valvonta- ja laatuysikön puolesta pystytty toteuttamaan 2023 vuoden aikana.